

Irodalom

– összeállította: Fodor Tünde –

MOLNÁR ILMA

Végstádium

Papp Mária emlékére

Egy kiskanálnyi cukorra csepegtetem a Contramal oldatot. Ópiát származék, erős fájdalomcsillapító. Vészesen remeg a kezem. Erre csak megkértek, nem az én feladatomban lenne beadni. De szívesen teszem.

Elnyújtott léptekkel sétálok a szoba felé, pedig nincs messze. Nagyon sóhajtok, lassan fújom ki a levegőt. Félek.

Harminc kiló tömény szenvedés és szeretet. Mária néni csöndben tűri a vastagbélrák és az áttétek okozta kegyetlen fájdalmakat. Megtámasztom a tarkóját, és a szájához emelem a kanalt. Elfúló, rekedt hangon köszöni meg. Mindig, mindenért hálálkodik, a legkisebb, számomra magától értetődő cselekedetekért is.

Nem merek hosszasan ránézni, rettegek az arca, a tekintete látványától. Nem azért, mert csúnya, vagy iszonytató lenne. Nem. Kedvesség árad még most is a néliből, a szeme kék és tiszta. Azért félek, mert talán most találkozom vele utoljára. Kínézek az ablakon. Gyönyörű a táj, ellátni a Duna kanyarulatáig is. Tiszta időnk van.

Engem figyel, érzem. Talán rosszul is esik neki, amiért hátat fordítottam, és a folyót bámulom. Úgy akarok rá emlékezni, mint mikor még egészséges volt. Mosolygós, csillogó szemű, humoros nénikére, akivel mindig volt közös témánk.

– Jó lenne elrepülni néha, igaz? Maga, Nővérke el tudna, csak én látom, hogy szárnyai vannak – mondja a szoba végéből.

Visszasétálok hozzá, leülök a székre, amiben nemrég még ő ücsörgött, mikor még nem gyöngítette le a kór. Felém nyújtja a vékony kezét. Megfogom. Erősen szorít. A bőre hideg. Még nem szívódott fel a fájdalomcsillapító. Most már ránézek. Tekintete belém kapaszkodik, a ráncok a szeme körül elmélyednek. Süt róla a szenvedés.

– Miért vetett ki engem az Úristen a bárányai közül? – teszi fel a költői kérdést, miközben lassan becsukja a szemét.

Zavarban vagyok. Erre nincs válasz, belül én is dühöngök, de ezt nem látja rajtam senki. Erősnek kell, hogy mutassam magam.

Simogatom a kezét, nézem az arcát, és eszembe jut, amit előző héten, búcsúzásakor mondott, mielőtt beléptem volna a liftbe:

– Mikor jön újra, Nővérke?

– Hétfévégén.

– Akkor lehet, hogy már nem találkozunk többet.
– Ne tessék ilyet mondani, Marika néni! Sírni fogok. Vigyázzon magára, és használja a járókeretet! Nehogy megint elessen!

A liftbe lépve már elmorzoltam az első könnycseppet, ami elindult lefelé az arcomon.

És most újra itt vagyok. Ez alatt az egy hét alatt rengeteget romlott az állapota. Már elhiszem, hogy csoda lesz, ha a következő héten is itt találom.

– Mindent köszönök, Nővérke! – mondja, mint aki búcsúzkodik.

Nagy nehezen felemeli a másik kezét, és végigsimítja az arcomat.

„Mit köszön? Mit tettem érte? Hisz alig ismerem.”

– Ugyan, Mária néni... – kezdem, de leint.

– Tudja, hogy miről beszélek. Köszönöm a sok szeretetet, amit Magától kaptam. Mindig is kedves és jó volt hozzám.

– Enyém a megtiszteltetés, hogy... adhattam – válaszolom.

Lágy csókot lehelek a homlokára. Tenyere még mindig az enyémben simul. Kicsi, ráncos, csontos kéz. Törekény, akárcsak az egész teste. Hirtelen rám tör az érzés, hogy meg akarom óvni őt, mellette szeretnék maradni, enyhíteni a kínjait, erőt adni neki, ameddig csak lehet.

Mennem kéne, rengeteg dolgom van még, és nem akarok elérezékenyülni előtte, ülni a halálos ágyán, és előre gyászolni. Nem láthatja. Pedig ezt érzem. Finoman lefejtem a kezét az enyémről, és megígérem, hogy hamarosan benézek újra hozzá.

A szomszéd fotelben ülő rosszindulatú néni pikírtten odaszól:

– Ne pátyolgassa úgy, Nővérke! Csak túl lusta ahhoz, hogy kikeljen az ágyból! Nincs neki semmi baja, csak szeret kényeskedni!

Fortyogok a dühtől, ezért csak annyit válaszolok:

– A véleményét tartsa meg magának!

Ennyi épp elég. Félek, ha folytatom, még olyat mondok, amit megbánok.

Térülök-fordulok, teszem a dolgom, de egyre csak az első szobában kínlódó néni jár az eszem.

Az ebédjét érintetlenül hagyja, nem csodálom, hogy nincs étvágya. Ehhez a végső küzdelemhez, az ő korában már nem kell a fizikai erőnlét meg a jóltápláltság. Ez már csak a fájdalom tompításáról meg az idegek feszültségéről szól. Azt mutatja, hogy készen áll, hogy átmenjen, de valami még hiányzik, ami miatt nem kelhet útra.

A fiát várja.

Amaz másnap, komótosan, derűs jókedvvel érkezik meg hozzá az otthonba, magával hozza a dédunokát is. A kisfiút pesztrálja abban a fél órában, a gyerek rohangál, visít, kíváncsi a világra, és felfedezőútra indul. A meglett ötvenes nagypapa folyton felpattan az anyja ágya mellől, összeszedni az elcsatangolt gyereket.

Gyors pusztit ad Mária néninek, és a „Búcsúzz el a déditől” felszólítás után még visszafordul az ajtóból, mondani akarna valamit az anyjának, de megtorpan. Egy röpke pillanatig nézi, aztán észreveszi, hogy a konyhaajtóból figyelem. Integet nekem, hívja a liftet, betessékeli a fiút, és a vizit véget ér. Fel sem fogta, hogy nem látja többé az édesanyját.

Mária néni kőmerev arccal fekszik az ágyban. Itatok vele egy kis teát, majd miután megköszörüli a torkát így szól:

– A fiam mindig is ilyen komolytalan volt. A halált sem tiszteli. Megtudja majd, ha ő is szembenéz vele. Nekem már semmi dolgom nincs ebben a világban – mondja, miközben meredten a plafonra szegezi a tekintetét.

Többet nem szólt. Akkor sem, mikor a munkaidőm végén, már civilben, a nővérruha fehérségétől megszabadulva letérdelek az ágya mellé. Tudom, hogy ébren van, alvás közben sosem zavarnám. Párnán nyugvó fejét lassan felém fordítja. Dide-reg. Alaposan betakarom, közben pusztit nyomok a homlokára. Hosszasan nézünk egymás szemébe, talán érzi, hogy békésen elengedem, avagy feloldozom.

Nem tudom, meddig maradtam mellette. Percek, vagy órák teltek el, míg ő bágyadtan, szótlánul pislogott rám, míg simogattam a vállát, vagy fogtam a törékeny kis kezét. Még egy utolsó nagy levegő és...

Mikor kiléptem a kapun épp leparkolt az ügyeletes orvos jól ismert bordó színű autója a kocsifeljáróra.

Nem sok dolga volt. Csak megállapítani valami vénasszony halálát. Lehet, hogy ma már harmadjára.

Unott képpel csörtetett oda, ahonnan én kijöttem.